

Creada per ajudar. La delegació tortosina va nèixer durant la guerra de Melilla el 1893 i després va seguir organitzant-se per assistir els damnificats en altres desgràcies

L'edifici de la delegació tortosina de Creu Roja, als anys 20. FOTO: FONTS BORRELL / ACBE

Atenent els ferits de l'accident de tren a l'Ampolla el 1926. FOTO: CREU ROJA

Creu Roja Tortosa: els orígens de la solidaritat que ha fet ciutat

MARINA PALLÀS CATURLA
TORTOSA

La ciutat de Tortosa té un tarannà eminentment solidari. Els tortosins són, per norma, de caràcter solidari. Recollides d'aliments, recaptades amb desenes de voluntaris, donacions de sang... malgrat ser una ciutat petita, a cada ocasió Tortosa es bolca en ajudar els altres. No és pas casualitat: el seu passat és, també, excepcionalment solidari. D'una banda, en part pel pes de l'Església a la ciutat al llarg dels segles i, més en l'actualitat, pel paper de Creu Roja Tortosa.

El tortosí Antonio Miranda, voluntari de Creu Roja a Tortosa i família del doctor Manuel Vilà, que en seria president, ha reunit i treballat durant anys una extensíssima documentació sobre l'arribada de Creu Roja a la capital ebreca i les vicissituds que es van viure. La seua investigació recull documents com actes, llistats de socis, partides de despeses, correspondència, fotografies o reculls de diaris de l'època.

La delegació tortosina va nèixer el 1893, trenta anys després de la seua fundació pel suís Henry Dunant (d'aquí que el símbol siga la bandera de Suïssa però amb els colors invertits). Davant la crida de l'Assemblea Suprema de la

Creu Roja Espanyola amb motiu de la guerra de Melilla (1893-1894), es va constituir a Tortosa, a principis de 1893, la delegació corresponent, tot i que no va ser fins als primers dies de novembre del mateix any que es va formalitzar oficialment al domicili particular d'Ignacio de Ramón de Aiguavives, formant part, com a socis fundadors, també Joaquín Juste Otero, Baltasar de Salvador Ferran, Manuel Homedes Cabrer, José González Quinzà, Felipe-Santiago Vilà Oliva, Manuel Querol Pau, José Vergés Zamora i Antonio Oliveres.

El dia 8 de l'esmentat mes de novembre a la Cambra Agrícola el president va donar a conèixer als mitjans de la premsa local la creació de l'assemblea, sol·licitant la col·laboració de tots els tortosins per reunir donatius per fer front a les necessitats dels soldats espanyols que lluitaven a Melilla. «La resposta per part dels tortosins a aquesta crida va ser excepcional, ja que en pocs dies es van recaptar sis llits, lliteres, cures antisèptiques, files, benes, ampolles de xerès, coixinets, mantes, etc», explica Antonio Miranda.

Un altre dels moments en què Creu Roja Tortosa va actuar especialment va ser durant la greu riuada de 1907. Els diaris de l'època expliquen com la delega-

Periple per construir la seu

La seu de Creu Roja al carrer Berenguer IV va trigar gairebé 15 anys en construir-se i després va quedar destruïda durant la Guerra Civil.

ció tortosina va apropar-se als pobles de la zona per repartir aliments, roba i utensilis entre els damnificats. El 26 d'octubre es va constituir per part de l'Ajuntament una junta oficial encarregada de recollir i repartir l'ajuda entre els afectats per la riuada, nomenant al doctor Manuel Vilà (que després el 1908 en seria president) com representant de la Creu Roja. També el conegut Salvador Videllet ingressaria a l'entitat per la tasca realitzada durant la riuada, salvant 78 vides.

Un altre moment destacat en què Creu Roja Tortosa es va bolcar en ajudar els ferits va ser durant un greu accident ferroviari entre l'Ametlla de Mar i l'Ampolla, el 1926.

La construcció de la seu de Creu Roja a Tortosa va patir un llarg periple. La delegació al carrer Berenguer IV es remonta al 1908, amb la compra del solar, si bé els documents confirmen que les obres de construcció de l'edifici, que es van aturar per falta de pressupost, es van allargar fins a 1920.

«La col·locació de la primera pedra data del juliol de 1908, però les obres es van aturar per manca de diners. El 1910 es tornaria a demanar permís a l'Ajuntament i finalment el 1916 començarien les obres. L'edifici es

va acabar de construir el 1922», detalla Miranda.

La seu es va reconstruir després de la Guerra Civil, ja que l'edifici va quedar totalment destruït i, a partir d'aquí, es va militaritzar el servei sanitari. El servei d'ambulàncies funcionaria fins als anys noranta.

Actualment l'equip de Creu Roja Tortosa compta amb el compromís d'uns 80 voluntaris. Són moltes les persones de Tortosa i del

Durant la riuada de 1907 la delegació tortosina va repartir aliments i roba entre els afectats

Baix Ebre que d'una forma o altra han participat i participen en les seues tasques de treball pel bé comú, ja siga fent-se socis o participant en la vida associativa de l'Assemblea.

Amb la col·laboració dels Serveis Socials de l'Ajuntament de Tortosa, Creu Roja s'implica en les recollides d'aliments, en l'assistència a les famílies i a les dones, i en l'acompanyament de la gent gran que viu sola, realitzant una gran tasca social que sovint no es visualitza o no es dona a conèixer suficientment.